

Partneri:

Mgr. Martina Mundierová

Mgr. Rastislav Skovajsa

JUDr. Martin Timcsák

Advokáti:

JUDr. Jana Biacovská

JUDr. Lucia Falbová

Mgr. Peter Kováčik

JUDr. Stanislava Švecová

JUDr. Peter Zolák

Koncipienti:

JUDr. Martina Hložková

Mgr. Adriana Procházková

JUDr. Juraj Tkáč

Mgr. Valéria Vasil'ová

MST PARTNERS, s.r.o., advokátska kancelária

Laurinská 3, 811 01 Bratislava, Slovenská republika

tel: +421 2 5930 8086, office@mstpartners.sk, www.mstpartners.sk

Obec Šintava

925 51 Šintava

V Bratislave dňa 29.10.2021

Vec: Právne stanovisko k objednávke č. 15/2021.

Objednávkou č. 15/2021 zo dňa 21.10.2021 ste si v našej advokátskej kancelárii objednali stanovisko s ohľadom na uznesenie Obecného zastupiteľstva v Šintave č. 444 zo dňa 20.9.2021. V zmysle označeného uznesenia č. 444 je pritom treba zodpovedať otázku v ktorých prípadoch je verejný funkcionár povinný podať oznámenie podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov (ďalej len „Ústavný zákon č. 357/2004 Z. z.“).

Podľa nášho právneho názoru písomné oznámenie podľa čl. 8 ods. 5 Ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. je povinný podať každý verejný funkcionár vymedzený v čl. 2 ods. 1 písm. a), c), d), f), h), j) až m), o), p), r), u) až zp) Ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. (teda bez ohľadu na to či daný verejný funkcionár v období dvoch rokov pred skončením výkonu verejnej funkcie rozhodol alebo nerozhodol o poskytnutí štátnej pomoci alebo o poskytnutí alebo povolení inej podpory, výhod alebo odpustenia povinností vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov alebo z individuálnych právnych aktov fyzickým osobám alebo právnickým osobám) v prípade ak nastane Ústavným zákonom č. 357/2004 Z. z. predvídaná okolnosť, a to uplynutie jedného roka od skončenia výkonu jeho verejnej funkcie. Túto povinnosť musí pritom splniť v lehote do 30 dní po uplynutí jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie.

Dotknutý verejný funkcionár je v písomnom oznámení povinný deklarovať:

- skutočnosti vyplývajúce z dikcie čl. 8 ods. 5 písm. a) až d) Ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. a to za účelom preukázania dodržania zákazov uvedených čl. 8 ods. 1 písm. a) až e) Ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. (to platí za predpokladu, že dotknutý verejný funkcionár v období

dvoch rokov pred skončením výkonu verejnej funkcie rozhodoval o skutočnostiach taxatívne vymedzených v čl. 8 ods. 1 Ústavného zákona č. 357/2004 Z. z.), resp.

- absenciu povinnosti dodržať zákazy uvedené v čl. 8 ods. 1 písm. a) až e) Ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. (to platí za predpokladu ak verejný funkcionár tvrdí, že v období dvoch rokov pred skončením verejnej funkcie nerozhodoval o skutočnostiach taxatívne vymedzených v čl. 8 ods. 1 Ústavného zákona č. 357/2004 Z. z.).

Odôvodnenie

Podľa § 8 ods. 1 Ústavného zákona č. 357/2004 Z. z.: „Verejnému funkcionárovi podľa čl. 2 ods. 1 písm. a), c), d), f), h), j) až m), o), p), r), u) až zp), ktorý v období dvoch rokov pred skončením výkonu verejnej funkcie rozhodol o poskytnutí štátnej pomoci alebo o poskytnutí alebo povolení inej podpory, výhod alebo odpustenia povinností vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov alebo z individuálnych právnych aktov fyzickým osobám alebo právnickým osobám, sa počas jedného roka od skončenia výkonu verejnej funkcie zakazuje

- a) byť zamestnaný v pracovnom pomere alebo obdobnom pracovnoprávnom vzťahu u tých osôb, ak je jeho mesačná odmena v tomto zamestnaní vyššia ako 10-násobok minimálnej mzdy,
- b) byť členom riadiaceho, kontrolného alebo dozorného orgánu tých osôb,
- c) byť spoločníkom, členom alebo akcionárom tých osôb,
- d) mať uzatvorenú zmluvu o prokúre, mandátnu zmluvu, komisionársku zmluvu, zmluvu o sprostredkovaní, zmluvu o obchodnom zastúpení, zmluvu o tichom spoločenstve alebo darovaciu zmluvu s týmito osobami,
- e) mať uzatvorenú zmluvu, ktorej obsahom je oprávnenie konať v mene tých osôb.“

Podľa čl. 8 ods. 5 Ústavného zákona č. 357/2004 Z. z.: „Verejný funkcionár podľa odseku 1 je povinný do 30 dní po uplynutí jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie podať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok, v ktorom uvedie,

- a) u ktorých osôb bol zamestnaný v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu,
- b) v ktorej právnickej osobe bol členom riadiaceho, kontrolného alebo dozorného orgánu,
- c) ktorých právnických osôb sa stal členom, akcionárom alebo spoločníkom,
- d) s ktorými osobami uzatvoril zmluvy podľa odseku 1 písm. d) alebo písm. e).“

Zo znenia čl. 8 ods. 5 vo väzbe na čl. 8 ods. 1 Ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. vyplýva, že dotknutí verejní funkcionári sú povinní podať písomné oznámenie v prípade uplynutia lehoty jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie. Na podanie písomného oznámenia majú lehotu 30 dní po uplynutí roka.

V tejto súvislosti sa pritom otáznou môže javiť skutočnosť, ktorých verejných funkcionárov sa povinnosť ustanovená v čl. 8 ods. 5 Ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. týka.

Znenie čl. 8 ods. 1 Ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. totiž zdanlivo pripúšťa dva možné výklady určenia okruhu verejných funkcionárov, na ktorých sa oznamovacia povinnosť podľa čl. 8 ods. 5 Ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. vzťahuje. Javí sa totiž, že by mohlo ísť o:

- i) všetkých verejných funkcionárov podľa čl. 2 ods. 1 písm. a), c), d), f), h), j) až m), o), p), r), u) až zp) Ústavného zákona č. 357/2004 Z. z., alebo
- ii) iba tých verejných funkcionárov podľa čl. 2 ods. 1 písm. a), c), d), f), h), j) až m), o), p), r), u) až zp) Ústavného zákona č. 357/2004 Z. z., ktorí v období dvoch rokov pred skončením výkonu verejnej funkcie rozhodli o poskytnutí štátnej pomoci alebo o poskytnutí alebo povolení inej podpory, výhod alebo odpustenia povinností vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov alebo z individuálnych právnych aktov fyzickým osobám alebo právnickým osobám.

Nejedná sa však o žiadny výkladový problém. Ústavný súd SR už totiž túto otázku dávno vyriešil, a to v uznesení II. ÚS 100/2007 zo dňa 10.1.2008, pričom vychádzal z nasledovných úvah:

„Článok 8 ústavného zákona sa týka právnej úpravy obmedzení po skončení výkonu verejnej funkcie; na účely čl. 8 (ako to vyplýva z čl. 3 ods. 1 ústavného zákona v spojitosti s čl. 2 ods. 1 ústavného zákona) a na účely konania, ak sa porušili povinnosti podľa čl. 8, sa osoba, ktorá vykonávala verejnú funkciu, považuje za verejného funkcionára aj v období jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie. Z dikcie čl. 8 ods. 1 ústavného zákona tiež vyplýva, že okruh verejných funkcionárov uvedených v tomto ustanovení nie je totožný s okruhom verejných funkcionárov uvedených v čl. 2 ods. 1 ústavného zákona.

Ústavný súd ďalej uvádza, že verejný funkcionár podľa osobitného ustanovenia čl. 8 ods. 1 ústavného zákona je vymedzený nielen funkciou, ale aj ďalšou skutočnosťou, a síce tou (o čom svedčí aj veta začínajúca vzťažným zámenom „ktorý“), že v období dvoch rokov pred skončením výkonu verejnej funkcie rozhodol o poskytnutí alebo povolení inej podpory, výhod alebo odpustenia povinností vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov alebo z individuálnych právnych aktov fyzickým osobám, t. j. aj podielom na taxatívne uvedenej rozhodovacej činnosti. So zreteľom na túto skutočnosť sú koncipované aj zákazy formulované v čl. 8 ods. 1 písm. a) až e) ústavného zákona.

Účelom povinnosti uloženej v čl. 8 ods. 5 ústavného zákona je umožniť výboru výkon kontroly (nad dodržiavaním zákazov) vo vzťahu k takto vymedzeným verejným funkcionárom s ohľadom na uplatnenie nevyvrátiteľnej domnienky o znalosti vyhláseného ústavného zákona o ochrane verejného záujmu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky (uverejnený 18. júna 2004 a účinný od 1. októbra 2004) zo strany verejných funkcionárov, ktorých sa tento ústavný zákon týka (teda aj vo vzťahu k navrhovateľovi; v zmysle § 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 1/1993 Z. z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov).

Výbor vydal uznesenie podľa označeného ústavného zákona a jeho príslušných ustanovení voči osobe, ktorú je potrebné považovať za verejného funkcionára na účely čl. 8 ústavného zákona, a teda za osobu, ktorá bola povinná podať oznámenie podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona, v ktorom by buď deklarovala absenciu podmienky uvedenej v čl. 8 ods. 1 až 3 ústavného zákona (t. j. že v období dvoch rokov nerozhodovala o skutočnostiach taxatívne vymedzených v tomto odseku), alebo by podľa čl. 8 ods. 5 písm. a) až d) deklarovala úroveň dodržiavania zákazov uložených čl. 8

ods. 1, písm. a) až e) spolu s prípadnou žiadosťou o udelenie výnimky z týchto zákazov vzhľadom na neprimeranosť zákazu so zreteľom na povahu konania podľa čl. 8 ods. 1 až 3 ústavného zákona.

Ústavný súd dospel k záveru, že navrhovateľ ako verejný funkcionár nesplnil povinnosť, ktorá mu vyplynula z čl. 8 ústavného zákona, v dôsledku čoho výbor ďalej postupoval podľa čl. 9 a čl. 10 ústavného zákona a uložil mu pokutu za nesplnenie tejto povinnosti, a preto na základe uvedených dôvodov označené rozhodnutie výboru potvrdil tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu.“

Citované rozhodnutie Ústavného súdu SR sa následne stalo základom pre jeho rozhodovanie aj v ďalších skutkovo obdobných prípadoch a teda založilo stabilizovanú rozhodovaciu prax (viď napr. uznesenie II. ÚS 205/2012, IV. ÚS 635/2012 ako aj pomerne nedávne I. ÚS 154/2019).

S ohľadom na uvedené preto platí, že písomné oznámenie podľa čl. 8 ods. 5 Ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. sú povinní podať (do 30 dní po uplynutí jedného roka od skončenia výkonu verejnej funkcie) všetci verejní funkcionári podľa čl. 2 ods. 1 písm. a), c), d), f), h), j) až m), o), p), r), u) až zp) Ústavného zákona č. 357/2004 Z. z., teda bez ohľadu na to či daní verejní funkcionári v období dvoch rokov pred skončením výkonu verejnej funkcie rozhodovali alebo nerozhodovali o poskytnutí štátnej pomoci alebo o poskytnutí alebo povolení inej podpory, výhod alebo odpustenia povinností vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov alebo z individuálnych právnych aktov fyzickým osobám alebo právnickým osobám.

V nadväznosti na to možno na položenú otázku zodpovedať nasledovne:

Písomné oznámenie podľa čl. 8 ods. 5 Ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. je povinný podať každý verejný funkcionár vymedzený v čl. 2 ods. 1 písm. a), c), d), f), h), j) až m), o), p), r), u) až zp) Ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. (teda bez ohľadu na to či daný verejný funkcionár v období dvoch rokov pred skončením výkonu verejnej funkcie rozhodol alebo nerozhodol o poskytnutí štátnej pomoci alebo o poskytnutí alebo povolení inej podpory, výhod alebo odpustenia povinností vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov alebo z individuálnych právnych aktov fyzickým osobám alebo právnickým osobám) v prípade ak nastane Ústavným zákonom č. 357/2004 Z. z. predvídaná okolnosť, a to uplynutie jedného roka od skončenia výkonu jeho verejnej funkcie. Túto povinnosť musí pritom splniť v lehote do 30 dní po uplynutí jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie.

Dotknutý verejný funkcionár je v písomnom oznámení povinný deklarovať:

- skutočnosti vyplývajúce z dikcie čl. 8 ods. 5 písm. a) až d) Ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. a to za účelom preukázania dodržania zákazov uvedených čl. 8 ods. 1 písm. a) až e) Ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. (to platí za predpokladu, že dotknutý verejný funkcionár v období dvoch rokov pred skončením výkonu verejnej funkcie rozhodoval o skutočnostiach taxatívne vymedzených v čl. 8 ods. 1 Ústavného zákona č. 357/2004 Z. z.), resp.
- absenciu povinnosti dodržať zákazy uvedené v čl. 8 ods. 1 písm. a) až e) Ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. (to platí za predpokladu ak verejný funkcionár tvrdí, že v období dvoch rokov

pred skončením verejnej funkcie nerozhodoval o skutočnostiach taxatívne vymedzených v čl. 8 ods. 1 Ústavného zákona č. 357/2004 Z. z.).

S pozdravom,

MST PARTNERS, s. r. o.
JUDr. Martin Timcsák
advokát a konateľ